

Bakgrunn for vedtak

Regulering og uttak av vann fra Kvasstindvatn og Første Bresjavatn

Lødingen kommune i Nordland fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Lødingen Fisk AS
Referanse	201801408-14
Dato	20.06.2018
Notatnummer	KI-notat 10/2018
Ansvarlig	Gry Berg
Saksbehandler	Even Buvarp Helsingen

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	6
NVEs vurdering	13
NVEs konklusjon	18
Forholdet til annet lovverk	19
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	20
Øvrige forhold	24
Vedlegg	25

Sammendrag

Lødingen Fisk AS søker om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å regulere og ta ut vann fra Kvasstindvatn og Første Bresjavatn til settefiskproduksjon.

Lødingen Fisk AS fikk den 23.11.2009 konsesjon til å regulere Første Bresjavatn og Kvasstindvatn til settefiskproduksjon. Samtidig ble det gitt konsesjon til Gunnar Ellingsen til å etablere Kvasstind kraftverk med uttak fra Kvasstindvatn. I konsesjonen ble det stilt krav om at kraftverket skal kjøres etter settefiskanleggets vannbehov. Det ble også forutsatt at kraftverket ble etablert, for at uttaket fra Kvasstindvatn kunne realiseres.

På grunn av reduserte kraftpriser, er det ikke ansett mulig å gjennomføre en utbygging av Kvasstind kraftverk. Lødingen Fisk AS ser nå at de har svært begrenset tilgang på vann, ettersom reguleringen av Kvasstindvatn ikke er tilgjengelig. Det søkes derfor om å utnytte reguleringen av Kvasstindvatn til settefiskproduksjon, selv om kraftverket ikke blir etablert.

Dersom reguleringen av Kvasstindvatn blir tilgjengelig for settefiskproduksjon, ønsker Lødingen Fisk AS samtidig å utvide produksjonen i anlegget. Det maksimale vannuttaket vil ikke øke ut over grensene i gjeldene konsesjon, men gjennomsnittsuttaket over året er planlagt økt fra 24 til 42 m³/min. Det planlegges også en økning i antall fisk fra 4 til 6 mill. stk. smolt, samt en økning i maksimalt tillatt biomasse fra 400 til 900 tonn. Anlegget er planlagt som en kombinasjon av resirkuleringsteknologi (RAS) med gjenbruk av vann og gjennomstrømningsanlegg.

Nordland fylkeskommune tilrår at det gis konsesjon til omsøkte tiltak. Fylkeskommunen mener samtidig at forslag til avbøtende tiltak i søknaden må følges opp. Det må slippes minstevannføring og reguleringshøyden i Kvasstindvatn bør vurderes redusert for å begrense påvirkning på naturmangfold og landskapsopplevelsen. Fylkeskommunen viser også til meldeplikten i forhold til kulturminneloven. **Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren på Svalbard** har ingen merknader til søknaden.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

NVE har tidligere gitt konsesjon til regulering av Kvasstindvatn med 11 meter, til settefisk og kraftproduksjon. Det nå omsøkte tiltaket vil gi noe mindre fordeler ved at fallet ikke utnyttes til kraftproduksjon. Samtidig vil tiltaket gi mindre påvirkning på vassdraget ved at driftsvann slippes til Kvasstindelva og det er planlagt slipp av minstevannføring. Reguleringen vil også føre til jevnere

vannstand i Første Bresjavatn, stabil vanntilgang for settefiskanlegget og muligheter for økt produksjon.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Lødingen Fisk AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til regulering og uttak av vann fra Kvasstindvatn og Første Bresjavatn til produksjon av settefisk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Lødingen Fisk AS, datert 22.1.2018:

«Lødingen Fisk AS ønsker å utnytte vannet i Kvasstindvatn og Første Bresjavatn i Lødingen kommune i Nordland fylke til smoltproduksjon, og søker herved om følgende tillatelser:

I Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- *å ta ut vann fra Kvasstindvatn og Første Bresjavatn*
- *å regulere Kvasstindvatn mellom LRV på kote 433 og HRV på kote 444*
- *å regulere Bresjavatn mellom LRV på kote 16,6 og HRV på kote 16,9*

Det opplyses at det foreligger intensjonsavtale med begge grunneierne om alle rettigheter som er nødvendig for å gjennomføre prosjektet.

Nødvendig opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte utredning.»

Lødingen Fisk AS, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Kvasstindvatn	Første Bresjavatn
Nedbørfelt	km ²	2,65	20,9
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	11,9	58,6
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	132	89
Middelvannføring normalår	l/s	350	1860
Middelvannføring tørrår	l/s	210	1400
Alminnelig lavvannføring	l/s	32	127
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	64	235
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	29	105
Restvannføring	l/s	150	1200
VASSDRAGSANLEGGET			
Inntak	moh.	444	16,9
Lengde på berørt elvestrekning	m	ca. 2000	ca. 200
Lengde på vannledning	m	200	
Antall rør vannledningen består av		1	eksisterende
Vannledning, diameter	mm	660	
Total maksimal kapasitet på rør	l/s	900	900
Total laveste kapasitet på rør	l/s	styres etter behov	styres etter behov
Planlagt minstevannføring, 1.mai til 30.september	l/s	30	150
Planlagt minstevannføring, 1.oktober til 30.april	l/s	30	100
MAGASIN			
Magasinvolum	mill. m ³	7,9	0,38
HRV	moh.	444	16,9
LRV	moh.	433	16,6

Om søker

Søker er Lødingen Fisk AS, som er eid av oppdrettere i Vesterålen og Sør-Troms. Bedriften har i dag et gjennomstrømningsanlegg som ligger på Hustadstrand ved utløpet fra Første Bresjavatn.

Anlegget fikk i 2014 konsesjon etter akvakulturloven til en produksjon av inntil 4 mill. smolt i året.

Om søknaden

NVE ga den 23.11.2009 konsesjon til regulering og vannuttak fra Første Bresjavatn og Kvasstindvatn til Lødingen Fisk AS. Det ble gitt tillatelse til regulering av Første Bresjavatn mellom HRV på kote 16,9 og LRV på kote 16,6 og Kvasstindvatn mellom kote 444 og kote 433. Uttaket fra Første Bresjavatn ble begrenset oppad til 55 m³/min.

Det ble samtidig gitt konsesjon til Gunnar Ellingsen for å etablere Kvasstindvatn kraftverk, og det ble forutsatt at dette ble etablert for at reguleringen av Kvasstindvatn kunne tas i bruk. I konsesjonen ble det stilt krav til at kraftverket i hovedsak skal kjøres etter vannbehovet til settefiskanlegget. På grunn av reduserte kraftpriser, ser man ikke at det er økonomi til å realisere kraftverket. Dette medfører at settefiskanlegget ikke har mulighet til å unytte Kvasstindvatn som reguleringsmagasin, og det har tidvis vært problemer med vanntilgangen. Som følge av dette søkes det nå om å regulere og ta ut vann fra Kvasstindvatn til settefiskproduksjon, uten at kraftverket etableres.

Lødingen Fisk AS ønsker samtidig å øke produksjonen i anlegget på Hustadstrand. Per i dag har anlegget tillatelse til å produsere inntil 4 mill. stk. smolt. På grunn av nåværende situasjon, hvor vannet i Kvasstindvatn ikke er tilgjengelig, er det ikke mulig å produsere så mye.

Bedriften ønsker på sikt å øke produksjonen til 6 mill. stk. smolt, et fôrforbruk på ca. 1000 tonn/år og en maksimalt tillatt biomasse på 900 tonn. Framtidig produksjon er planlagt som en kombinasjon av RAS-teknologi (resirkulering) på startforing og veksthall, og et rent gjennomstrømningsanlegg. Vannbehovet i anlegget vil øke på tross av at sjøvann og RAS-teknologi tas i bruk. Dette skyldes i hovedsak biomassen mer enn dobles, fordi det også legges opp til produksjon av større fisk. Utvidelsen vil ikke medføre økt maksimalt uttak fra vassdraget, men et betydelig økt gjennomsnittlig uttak over året fra 24 m³/min til 42 m³/min.

Beskrivelse av området

Bresjavassdragets nedbørfelt ligger i sin helhet i Lødingen kommune. Det samlede nedbørfeltet til Kvasstindvatn og Første Bresjavatn er henholdsvis på 2,7 km² og 21 km². Nedbørfeltet for Kvasstindvatn består av snaufjell, mens for Første Bresjavatn er det noe myr og en del skog i de lavereliggende områdene. Bresjadalen er lang og smal med bratte sider og blir betegnet som en typisk fjorddal.

Fjellene rundt dalen varierer med høyde fra ca. 500 moh. til ca. 900 moh. Bergartene i området er kjemisk sure og vegetasjonen er generelt fattig. Området har forskjellige karakteristiske variasjoner fra lavland til høyfjell. Langs fjellsidene kommer det flere små fosser og stryk som drenerer ned i Bresjadalen. Fjellsidene er kledd med vegetasjon der bjørk er dominerende treslag. Når man kommer noe opp i høyden blir skogen borte og lyng blir dominerende.

Eksisterende inngrep

Lødingen Fisk AS driver i dag produksjon av settefisk, med uttak av vann og regulering av Første Bresjavatn i henhold til gjeldende konsesjon.

Det er etablert en skogsvei på østsiden av Første Bresjavatn som går inn til sørenden av Tredje Bresjavatn. Det er gitt tillatelse til å forlenge denne veien videre innover dalen til ca. 500 meter nord for Tredje Bresjavatn. Ut over dette er det ifølge søknaden ingen andre større permanente eller planlagte inngrep i terrenget inn mot Kvasstindvatn.

NVE har gitt midlertidig tillatelse til å legge en hevert i utløpet av Kvasstindvatn. Hevertløsningen begrenser reguleringen av Kvasstindvatn til 3-4 meter, og er driftsmessig krevende. Tillatelsen til hevertløsningen utløper den 23.11.2019.

Teknisk plan

Reguleringer

NVE ga konsesjon til regulering av Første Bresjavatn mellom kote 16,6 og kote 16,9, totalt 0,3 m. Denne reguleringen benyttes per i dag og søkes opprettholdt uten endringer.

NVE ga også konsesjon til regulering av Kvasstindvatn mellom kote 444 og kote 433, totalt 11 meter. Reguleringen ble gitt til Lødingen Fisk AS, men det ble forutsatt at Kvasstind kraftverk ble etablert for at reguleringen kunne tas i bruk.

Det ønskes nå å ta i bruk reguleringen av Kvasstindvatn mellom kote 444 og kote 433, uten at kraftverket blir etablert. Dette gir et magasin på 7,88 mill. m³, tilsvarende 66 % av midlere årlig tilsig. Tørrlagt areal ved nedtapping på 11 meter blir ca. 0,1 km².

Inntak og vannvei

Eksisterende inntak, rørgate og ordning for slipp av minstevannføring ved Første Bresjavatn skal benyttes videre.

For å hente ut vann fra Kvasstindvatn, er det planlagt styrt boring inn i vannet. Utløpet skal plasseres på kote 433 i Kvasstindelva, omtrent 200 meter nedstrøms utløpet fra Kvasstindvatnet. Det bores så inn i vannet ned til kote 431. Det er planlagt å etablere et borehull på ca. 210 meter med 660 eller 770 mm bredde. I søknaden er det skissert to aktuelle områder for påhugg for borehull. På grunn av usikkerhet knyttet til dybde til fjell og masseoverdekning må endelig område for påhugg undersøkes nærmere når anleggsutstyr er fraktet opp.

Det skal etableres et bygg på ca. 6 m², med ventil for styring av vannmengde, vannmåler og nødvendig strømforsyning. Systemet med slipp av vann skal være helautomatisk, og styres av vannstanden i Første Bresjavatn eller via mobiltelefon.

Kraftstasjon

Det søkes nå om å utnytte vannet fra Kvasstindvatn, uten at det etableres kraftverk.

Veier

Det er ikke skissert behov for nye veier i forbindelse med tiltaket. Borerigg og utstyr til å etablere vannuttak fra Kvasstindvatn skal fraktes opp med helikopter.

Massetak og deponi

Det er behov for et massedeponi til overskuddsmasser på ca. 200 m². Ved klargjøring av påhugget er det trolig behov for noe sprengningsarbeider og selve borehullet er anslått å produsere ca. 100 m³ steinmasse. Deponiet er planlagt like nord for ventilhuset.

Arealbruk

Inngrep	Midlertidig arealbehov (daa)	Permanent arealbehov (daa)	Ev. merknader
Reguleringsmagasin		103	Tørrlagt areal ved maksimal nedtapping
Vannledning		0,1	
Massedeponi		0,2	
Riggområde	0,2		

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Søker opplyser om at Bresjavassdraget i plansammenheng er avsatt til landbruk, natur og friluftslivsområder (LNF) i gjeldende kommuneplan.

Verneplan for vassdrag

Vassdraget ikke omfattet av Verneplan for vassdrag.

Inngrepsfrie områder med urørt preg

De indre delene av Bresjavassdraget og Kvasstindvatn kan karakteriseres som større inngrepsfrie områder med urørt preg.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Nordland fylkeskommune uttaler i brev datert 19.4.2018:

«Fylkesrådet i Nordland har i møte den 15. april 2018 behandlet FR-sak 125/2018 «Høring - Søknad om uttak av vann og regulering av Vasstindvatn - Lødingen kommune».

Følgende ble vedtatt:

1. Fylkesrådet tilrår NVE å gi konsesjon til uttak av vann og regulering av Kvasstindvatn for Lødingen Fisk as.
2. Dersom det blir gitt tillatelse til omsøkt tiltak ber fylkesrådet NVE påse at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12, og med vannforskriften § 12. Det bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:
 - a. Tiltakshavers forslag til avbøtende tiltak følges opp
 - b. Det slippes tilstrekkelig minstevannføring som foreslått på 30 l/s gjennom hele året.
 - c. NVE bes vurdere begrensning i reguleringshøyden i forhold til nedtappingen av Kvasstindvatnet for å begrense påvirkning på arter, naturtyper og landskapsopplevelse.
 - d. Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.»

Nordland fylkeskommune har også oversendt Fylkesrådets innstilling, som følger under:

«Sammendrag

Fylkesrådet tilrår NVE å gi konsesjon til uttak av vann og regulering av Kvasstindvatn for Lødingen Fisk as med etablering av et helautomatisk system for slipp av vann. Bedriften har til nå hatt en midlertidig løsning med utlegging av hevert fra Kvasstindvatn. Hovedbegrunnelsen for tilrådommen er behovet for en varig løsning som sikrer drift og utvidelse av virksomheten gjennom tilstrekkelig tilgang til vann for produksjon av stor smolt i regionen.

Lødingen Fisk AS har allerede i 2009 fått konsesjon til regulering av Kvasstindvatn med 11 meter til produksjon av settefisk og samtidig tillatelse til bygging av Kvasstind kraftverk. Foreliggende søknad omhandler kun en varig løsning for vannforsyningen, siden utbygging av kraftverket til nå ikke har vist seg økonomisk lønnsom. Dette kan innebære noe mindre samfunnsnytte enn forutsatt i den kombinerte løsningen som fylkestinget behandlet og anbefalte i høringen for konsesjonen som ble gitt i 2009.

Fylkesrådet anbefaler at en mer skånsom regulering av Kvasstindvatn gjennom redusert reguleringshøyde vurderes, dersom kraftutbyggingen ikke blir realisert. De største negative effektene av tiltaket er et moderat tap av sammenhengende naturområder med urørt preg og effektene på landskap knyttet til redusert vannføring. Fylkesrådet er derfor positiv til forlaget om minstevannføring gjennom hele året, hvilket er i tråd med fylkestingets anbefaling fra tidligere høring om konsesjon for utbygging av Bresja og Kvasstind kraftverk.

Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har sendt på høring søknad fra Lødingen Fisk as om tillatelse til uttak av vann og regulering av Kvasstindvatn i Lødingen kommune.

Høringsfrist i saken var 15. mars 2018. Nordland fylkeskommune har fått utsatt høringsfrist til 20. april.

Lødingen Fisk AS fikk konsesjon etter vannressursloven til regulering av Kvasstindvatn med 11 meter til produksjon av settefisk og samtidig tillatelse til bygging av Kvasstind kraftverk 23.11.2009. Da konsesjonen var på høring ble den behandlet av fylkestinget 01.12.2008, sak 102/08 «Søknad om konsesjon for utbygging av Bresja og Kvasstind kraftverk i Lødingen kommune». Fylkestinget vedtok da en anbefaling om konsesjon for en kombinert regulering og utbygging av kraftverket.

Ett av vilkårene i den gitte konsesjonen var at vannvei fra Kvasstindvatn til Kvasstind kraftverk skulle gå via tunnel/boring. Bortsett fra de 4 øvre meterne av reguleringsmagasinet skulle Kvasstindvatnet kun reguleres etter behovet til settefiskanlegget. I denne konsesjonen fikk Lødingen Fisk AS samtidig redusert reguleringskapasitet i Bresjevatnet, som ligger i samme vassdrag nedenfor Kvasstindvatnet. Lødingen Fisk AS var enig i denne reduksjonen siden de fikk en betydelig kapasitet i den nye reguleringen oppe i Kvasstindvatn. Med bare den nye reguleringen av Bresjevatnet ble vannressursen knapp i tørre perioder slik selskapet drifter. NVE ga derfor tillatelse til å bruke hevert for å tappe fra Kvasstindvatnet i tørre perioder fram til tunnel ble etablert eller at fastsatt byggefrist gikk ut. Den 20.10.2014 ble byggefristen for Kvasstind kraftverk forlenget til 23.11.2019. Det ble derfor behov for å beholde hevertløsningen noe lengre.

Det søkes nå om uttak av vann og regulering av Kvasstindvatn ved etablering av et helautomatisk system for slipp av vann til Kvasstindelva som styres av vannstanden i Første Bresjevatn til settefiskproduksjon. Dette er tenkt ved styrt boring inn i vannet fra kote 433 til kote 431.

Det er foreslått slipp av minstevannføring på 30 l/s gjennom hele året. Lødingen Fisk AS planlegger samtidig en betydelig økning i produksjonen i smoltanlegget fra 4 til 6 mill. smolt. Det legges opp til å produsere større smolt og det planlegges utvidelse med en økning i maksimalt tillatt biomasse (MTB) fra 400 til 900 tonn. Utvidelsen skal ikke medføre økt maksimalt vannuttak, men det gjennomsnittlige uttaket over året vil øke fra 24 m³/min til 42 m³/min.

Problemstilling

Lødingen Fisk AS har allerede i 2009 fått konsesjon til regulering av Kvasstindvatn med 11 meter til produksjon av settefisk og samtidig tillatelse til bygging av Kvasstind kraftverk. Foreliggende søknad omhandler kun etablering av en varig teknisk løsning for vannforsyningen, siden utbygging av kraftverket ikke har vist seg økonomisk lønnsomt og trolig ikke vil bli realisert.

Tabellen under er hentet fra konsesjonssøknaden utarbeidet av Norconsult og gir en sammenstilling av miljøkonsekvensene av tiltaket. De største negative effektene av tiltaket er et moderat tap av sammenhengende naturområder med urørt preg og effektene på landskap.

Søknaden krever at det tas stilling til følgende konsekvenser innen fylkeskommunens ansvarsområder:

Landskap og naturmangfold

Bresjedalen er kartlagt i landskapskartleggingen for Nordland som innlands- ås og fjellandskap. Landskapstypen omfatter nedskåret dallandskap under skoggrensen med innsjøpreg. Landsskapstypen har lite eller ingen tekniske inngrep og fremstår med et gjennomgående sterkt naturpreg.

Bortsett fra områder med fossesprøytoner samt noe innslag av verdifull bjørkeskog med høgstauder, er naturtypene i området vanlige i landsdelen. Ingen områder eller objekter i det aktuelle området er fredet etter naturmangfoldloven.

Influensområdet ligger i et område hvor inngrepsfrie naturområder dekker mer enn 25 km² som tilsvarer «stor verdi». Inngrepsfrie naturområder er definert som: «Alle områder som ligger mer enn 1 km fra tyngre tekniske inngrep». Tiltaket vil gi et tap på 13,9 km² inngrepsfri sone 1 (3 til 5 km fra inngrep) og 6,7 km² tap av inngrepsfri sone 2 (1 til 3 km fra inngrep) og tap av 12,5 km² i overgangen mellom sone 1 og 2. Tiltaket vil dermed føre til et moderat tap av sammenhengende naturområder med urørt preg.

Tiltaket vil periodevis medføre betydelig redusert vannføring i Kvasstindelva i de ca. 200 øverste meter av elva, og mer variert vannføring i Kvasstindelva videre nedover til Tredje Bresjavatn. I perioder vil vannføringen på denne strekningen kun bestå av minstevannføring og øvrig restvannføring i nedbørsfeltet. Tiltaket fører til tørrlegging av foss/stryk under magasinene, med bortfall av levesteder for arter som krever konstant fuktighet. Anleggsvei og bygging av kraftstasjon fører til forstyrrelser og inngrep i uberørt natur.

Av rødlistede arter er det registrert ål i de nedre delene av vassdraget. Ålen er registrert under kategorien «sårbar VU». Den beskjedne reguleringen av Første Bresjavatn antas imidlertid ikke å medføre forverrede forhold for ålen. I tillegg er sju fuglearter i områdene rundt tiltaket klassifisert som «nær truet NT», men ingen av disse er registrert i eller ved det aktuelle vassdraget. Det forventes derfor små til ubetydelige konsekvenser for disse artene, primært som følge av aktiviteten i anleggsperioden.

Vannforvaltning

Kvasstindvatn er kartlagt i Vann-nett med dårlig økologisk tilstand. Tilstanden er imidlertid basert på at både vannuttak og kraftutbygging er realisert. Både under gjennomføringen av tiltaket og i den senere driftsfasen, er det ikke forventet forbigående eller permanente endringer i vannkvaliteten i vassdraget.

Tiltaket er vurdert å ha liten til ubetydelig negativ konsekvens for vannkvalitet, vannforsynings- og resipientinteresser.

Kulturminner

Hustad, Hustadstranda og Halsen på begge sider av Bresjaosen er gamle historiske gårder med bosetting langt tilbake i tid. Innenfor nedbørsfeltet er det imidlertid ikke registrert automatisk fredede eller verneverdige kulturminner, men det er sannsynlig at slike kan finnes. Mulige kulturminner er tidligere undersøkt i forbindelse med konsesjonsøknad og konsesjon for regulering, vannuttak og utbygging av Bresjavassdraget. Arealbeslaget ved utbygging er svært begrenset, og tiltaket ligger i et terreng hvor det er mindre sannsynlig at kulturminner kan påtreffes.

Tiltaket anses å ha ubetydelig virkning for kulturminner.

Friluftsliv

Bresjevassdraget er registrert i Naturbase som en del av friluftskartleggingen i regi av Nordland fylkeskommune. Området er vurdert som et viktig friluftsområde med høy bruksfrekvens i de nedre delene av vassdraget.

Naturen og landskapet i og rundt Bresjavassdraget er storslått og interessant for friluftsliv, naturopplevelser og rekreasjon. Dalføret er imidlertid relativt trangt, vanskelig tilgjengelig og lite eksponert for sol, noe som reduserer attraktiviteten av området i friluftssammenheng. Tilgjengeligheten og fremkommeligheten er vanskeligere utenfor den relativt flate dalbunnen. Særlig i de høyereliggende delene av nedbørsfeltene ved Kvasstindvatn, Jensvatn og Trollkjelvatn er terrenget bratt og uveisomt.

Ved Første Bresjavatn finnes ca. 20 hytter av varierende alder og størrelse som hovedsakelig er utgangspunktet for dagens friluftaktiviteter i dalføret. Store deler av influensområdet er velegnet som jaktterreng og det drives årlig jakt på både elg og småvilt. Ferskvannene i vassdraget anses å ha liten verdi, siden det ikke er anadrom fisk i vassdraget og det har vært satt ut ørret gjennom flere år. Fiskeinteressene begrenser seg til de lavereliggende vannene og stilleflytende elvepartier hvor det fiskes med både stang og garn.

Tiltaket vil medføre tyngre små inngrep som pr definisjon vil redusere områdets verdi som uberørt natur, og dermed også kunne påvirke opplevelsesverdiene i negativ retning. Utbyggingen vil imidlertid ikke være til fysisk hinder for videre bruk av området i friluftssammenheng.

Tiltaket er vurdert å ha liten negativ konsekvens for friluftsliv.

Øvrige konsekvenser

Tiltaket vil ha konsekvenser for reindrift under anleggstiden. Her er det imidlertid inngått avtale med tiltakshaver om avbøtende tiltak som begrenser ulempene til et minimum. I driftsperioden antas ikke tiltaket å ha noen merkbar innvirkning for reindriftnæringa.

Andre instansers uttalelser

Andre instansers uttalelser vil bli vedlagt dersom disse foreligger før politisk behandling.

Fylkesmannen har på telefon orientert at de så langt har vurdert å ikke gi uttalelse i saken, siden konsesjon til regulering av Kvasstindvatn allerede er gitt og den nye søknaden ivaretar hensynet til minstevannføring.

Vurderinger

Et viktig tiltak for å redusere problemet med lusepåslag i laksenæringen, er å produsere større smolt. Produksjon av større smolt innebærer at man reduserer oppholdet i sjø og dermed muligheten for luseangrep og behovet for lusebehandling. Det er i dag et stort underskudd av stor smolt, noe som begrenser produktiviteten i matfiskleddet i hele regionen. Løding Fisk as ønsker derfor å bygge om eksisterende anlegg til produksjon av stor smolt, med det økte vannbehovet dette medfører. Smoltanlegget er av stor verdi for lokal verdiskaping og sysselsetting, og omleggingen vil gi et viktig bidrag til å dekke oppdrettsnæringens etterspørsel etter smolt i regionen.

Lødingen Fisk AS hadde i utgangspunktet lagt opp til å få dekket sitt vannbehov gjennom en felles utbygging av utbygging av Bresja og Kvasstind kraftverk og vannforsyningen til smoltanlegget. Av økonomiske årsaker har det så langt ikke vært mulig å realisere utbyggingen av kraftverket. Det er allerede er gitt tillatelse til regulering av vatnet med 11 meter i forbindelse med konsesjonen for kraftbyggingen hvor hovedformålet var å sikre vannforsyning til smoltfiskanlegget. Fylkesråden ser at samfunnsnyttan vil bli noe redusert, dersom kraftutbyggingen ikke finner sted. Likevel vurderes tiltaket til å ha så stor samfunnsnytte at konsesjon tilrådes.

Den angitte reguleringshøyden på 11 meter må imidlertid anses som en betydelig reguleringshøyde. Fylkesråden stiller spørsmål om en slik reguleringshøyde er nødvendig, dersom kraftverket ikke blir realisert. Redusert reguleringshøyde kan i så fall vurderes for å sikre en mer skånsom regulering av Vassstindvatn.

Konsekvenser for Nordland fylkeskommune

Saken vil ikke medføre økonomiske, administrative eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Saken har heller ingen konsekvenser knyttet til gjennomgående fylkeskommunal politikk knyttet til likestilling, universell utforming og folkehelse.

Vedtakskompetanse

Det vises til FT-sak 52-2016 «Reglement for delegering av myndighet fra fylkestinget», pkt 3.27 4. avsnitt, der fylkesrådet er gitt myndighet til å avgi uttalelse til søknad om konsesjon etter vannressurslovens § 8.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Fylkesrådet tilrår NVE å gi konsesjon til uttak av vann og regulering av Kvasstindvatn for Lødingen Fisk as.
2. Dersom det blir gitt tillatelse til omsøkt tiltak ber fylkesrådet NVE påse at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldloven §§8-12, og med vannforskriften §12. Det best om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:
 - a. Tiltakshavers forslag til avbøtende tiltak følges opp
 - b. Det slippes tilstrekkelig minstevannføring som foreslått på 30 l/s gjennom hele året.
 - c. NVE bes vurdere begrensning i reguleringshøyden i forhold til nedtappingen av Kvasstindvatnet for å begrense påvirkning på arter, naturtyper og landskapsopplevelse.
 - d. Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.»

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren uttaler i brev av 13.2.2018:

«DMF kan ikke se at saken berører registrerte forekomster av mineralske ressurser av regional, nasjonal eller internasjonal verdi, bergrettigheter eller masseuttak i drift, og vi har

dermed ingen merknader til høring av søknad om uttak av vann og regulering av Kvasstindvatn i Lødingen kommune»

Lødingen Fisk AS har i epost av 20.4.2018 kommentert de innkomne merknadene:

«Det vises til sak 125/2018 i Fylkesrådet i Nordland Fylkeskommune: «Høring - Søknad om uttak av vann og regulering av Kvasstindvatn- Lødingen kommune» datert 15.04.2018.

Det vises til punkt 2 C i innstilling til vedtak;

- *NVE bes vurdere begrensning i reguleringshøyden i forhold til nedtappingen av Kvasstindvatnet for å begrense påvirkning på arter, naturtyper og landskapsopplevelse.*

Tiltakshaver ønsker å knytte følgende merknader til dette punktet.

Generelt – nedtappingen har begrenset effekt på arter og naturtyper. I praksis betyr dette at redusert nedtapping ikke vil gi positive effekter av betydning for arter og naturtyper.

Når det gjelder landskapsopplevelse er det viktig å få fram følgende:

Tørrår som gir lave vannivåer i Kvasstindvatn vil først og fremst opptre i vinterhalvåret når Kvasstindvatn er isdekket. Dette vil redusere landskapseffektene vesentlig og påvirkningen av landskapsopplevelsene.

Typiske nedtappingsnivåer i barmarksesongen kan oppsummeres som følger:

- *I fuktige år – ingen nedtapping*
- *I middels år – normalt nedtapping 1- 2 meter sen vår og sen høst*
- *Tørrår – stor nedtapping på etterm vinteren og begrenset til 2-3 meter på ettersommeren.*

Oppsummeringen av typiske nedtappingsnivåer viser at for de fleste årene vil foreslått regulering gi begrensede effekter mht. landskapsopplevelse. Behovet for store nedtappinger vil oppstå i ekstreme tørrår og vil opptre på etterm vinteren med snødekt bakke og islagt vann som vil redusere landskapseffektene vesentlig og påvirkningen av landskapsopplevelsene. Det er også viktig å minne om at deler av omsøkt regulering er knyttet til usikkerheten i beregningsgrunnlaget og dersom dette slår gunstig ut vil det ikke bli behov for å tappe Kvasstindvatnet ned til LRV selv i ekstreme tørrår.»

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kvasstindvatn har et nedbørfelt på 2,65 km² og middelvannføringen i normalår og tørre år er beregnet til henholdsvis 350 og 210 l/s. Første Bresjavatn har et nedbørfelt på 20.9 km² ved inntaket og middelvannføringen i normalår og tørre år er beregnet til henholdsvis 1860 og 1400 l/s. Avrenningen varierer fra år til år med flommer sommer og høst. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren og sommeren. 5-persentil sommer- og vintervannføring for Kvasstindvatn er beregnet til henholdsvis 64 og 29 l/s. Alminnelig lavvannføring er beregnet til 32 l/s. For Første Bresjavatn er 5-persentil sommer- og vintervannføring beregnet til henholdsvis 235 og 105 l/s. Alminnelig lavvannføring er beregnet til 127 l/s.

Det er foreslått å slippe en minstevannføring fra Kvasstindvatn på 30 l/s hele året. I gjeldene konsesjon er Lødingen Fisk AS pålagt å slippe minstevannføring fra Første Bresjavatn på 150 l/s om sommeren (1. mai til 30. september) og 100 l/s om vinteren (1. oktober til 30. april). Dette søkes ikke endret. Restfeltets middelvannføring nedstrøms inntakene i Kvasstindvatn og Første Bresjavatn er beregnet til henholdsvis 150 l/s og 1200 l/s som et gjennomsnitt over året. De store flomvannføringene blir i mindre grad påvirket av utbyggingen.

Naturmangfold

Naturtyper

Det er ikke registrert sårbare eller truede naturtyper innenfor tiltaksområdet. Det kan forekomme mindre fossesprøytoner, og innslag av bjørkeskog med høystauder ifølge utredelsen som ble gjennomført i forbindelse med tidligere planlagte tiltak.

Arter

Det er registrert ål i Første Bresjavatn. Ålen er registrert som sårbar (VU) i Norsk rødliste for arter. I forbindelse med gjeldende konsesjon ble det stilt krav om minstevannføring fra Første Bresjavatn, bl.a. for å ivareta forholdene for opp- og nedvandrende ål. Dette søkes ikke endret. NVE mener det bør etableres et ålegitter på inntaket i Første Bresjavatn dersom dette ikke allerede er gjennomført, for å hindre at ål suges inn i settefiskanlegget.

I Bresjavatnene er det ørret og røye. Bestandene er relativt tette, og ørreten er ifølge søknaden av god kvalitet. Elvestrekningen mellom andre og tredje Bresjavatn fungerer trolig som gyte- og oppvekstområde for ørret. En regulering av Kvasstindvatn vil medføre noe mer varierende vannføring på denne strekningen. Ved at det slippes minstevannføring, samt at restfeltet nedstrøms Kvasstindvatn er relativt stort, antar NVE at effektene på strekningen vil være begrenset. I forbindelse med konsesjonen i 2009 ble reguleringen av Første Bresjavatn redusert, bl.a. for å redusere påvirkningen på fisk i vannet. Det søkes ikke om endringer knyttet til dette.

Det er satt ut røye i Kvasstindvatn som formerer seg. I følge søknaden er fisken liten og av dårlig kvalitet med tanke på fiske. En regulering av Kvasstindvatn på 11 meter vil kunne påvirke røyebestanden i betydelig grad ved at mulige gyteområder blir tørrlagt. Tatt i betraktning at bestanden har begrenset verdi har ikke NVE tillagt forholdet vesentlig vekt. Reduserte gytemuligheter kan gi en tynnere bestand og dermed økt næringstilgang for enkelte individ. Reguleringen skal benyttes til settefiskproduksjon og vil ikke benyttes fullt ut hvert år. Virkningen vil av den grunn bli noe begrenset.

Vassdraget er ikke tilgjengelig for anadrom fisk på grunn av naturlig vandringshinder mellom Første Bresjavatn og sjø.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om regulering av Kvasstindvatn og Første Bresjavatn til settefiskproduksjon legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, tidligere konsesjonsbehandling av vassdraget, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 18.5.2018. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til det planlagte tiltaket finnes det bl.a. ål, røye og ørret. En eventuell utbygging av Kvasstindvatn vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.

NVE har også sett påvirkningen fra omsøkte tiltak i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Vannforskriften

Første Bresjavatn (177-1195-L) er definert som en middels stor, kalkfattig og klar innsjø. Den økologiske tilstanden er antatt å være god, og kjemisk tilstand er ukjent. Pålitelighetsgraden for vurderingene av vannforekomsten er satt til lav. Miljømålet er god økologisk tilstand i 2021, og vannforekomsten er ikke i risiko for å nå miljømålet. Det er ikke registrert påvirkninger på vannforekomsten i vann-nett.

Det søkes ikke om endrede reguleringsforhold i Første Bresjavatn. NVE antar derfor at forholdene blir uendret, eller noe bedre enn dagens tilstand ved at vannstanden kan holdes jevnere over året ved å bruke Kvasstindvatn som reguleringsmagasin.

Kvasstindvatn (177-47649-L) er definert som en middels stor, kalkfattig og klar innsjø. Den økologiske tilstanden er antatt å være dårlig, og kjemisk tilstand er antatt å være ukjent. Pålitelighetsgraden for vurderingene av vannforekomsten er satt til lav. Miljømålet er god økologisk tilstand i 2021 og vannforekomsten er satt i risiko for ikke å oppnå målet. Det er registrert tre

påvirkninger i vann-nett, knyttet til vannkraft (dammer og vandringshinder), vannuttak til fiskeoppdrett og annen menneskelig aktivitet.

Det er per i dag ikke gjennomført inngrep i Kvasstindvatn ut over midlertidig tillatelse til å legge ut en hevert i utløpet. NVE ser at det er gjennomført registreringer av planlagte tiltak i forbindelse med tidligere gitte konsesjon i vann-nett. Da disse tiltakene ikke ble gjennomført er heller ikke vannforekomsten berørt av tiltakene og tilstanden trolig bedre enn hva vann-nett tilsier. Dersom det gis tillatelse til en regulering på 11 meter, vil vannforekomsten trolig bli klassifisert som en sterkt modifisert vannforekomst (SMVF).

Jf. vannforskriften § 12 kan nye inngrep i en vannforekomst gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i § 4 - § 6 ikke nås eller at tilstanden forringes, forutsatt at visse betingelser er oppfylt.

Den første betingelsen i § 12 er at alle praktisk gjennomførbare tiltak skal settes inn for å begrense negativ utvikling i vannforekomstens tilstand. I diskusjonen under de ulike fagtemaene har NVE vurdert praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene eller ulempene ved en utbygging. Dersom det gis konsesjon, vil vi også fastsette konsesjonsvilkår som vi mener er egnet til å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten. Vurderingene vil blant annet omfatte slipp av minstevannføring. En eventuell konsesjon til regulering av Kvasstindvatn og Første Bresjavatn som omsøkt vil forutsette standard naturforvaltningsvilkår, som gir hjemmel til å pålegge gjennomføring av miljøundersøkelser og miljøtiltak ved behov.

Det er også en forutsetning i § 12 om at samfunnsnyten av de nye inngrepene skal være større enn tapet av miljøkvalitet. Kriteriene for at det kan gis konsesjon er gitt i vannressursloven § 25. Konsesjon kan bare gis dersom fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser. Dersom samfunnsnyten av settefiskproduksjon ikke overstiger ulempene, deriblant tap av miljøkvalitet, kan NVE ikke gi konsesjon. Dersom NVE gir konsesjon til omsøkte tiltak, ligger det derfor implisitt i dette at vi vurderer samfunnsnyten som større enn tap av miljøkvalitet.

Til sist forutsettes det i § 12 at hensikten med de nye inngrepene, på grunn av manglende teknisk gjennomførbarhet eller uforholdsmessig store kostnader, ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Vi kan ikke se at hensikten med tiltaket, som er produksjon av settefisk, med rimelighet kan oppnås ved miljømessig sett bedre alternativer.

Landskap og friluftsliv

Det søkes ikke om endret regulering, eller andre forhold som påvirker landskap eller friluftsliv i Første Bresjavatn i forhold til gjeldene konsesjon. Langs Første Bresjavatn er det en rekke hytter og området er mye bruk til friluftsmål. Det har over tid vært en del konflikter mellom settefiskanlegget og de som benytter vassdraget til andre formål. Som en følge av dette vedtok NVE å redusere reguleringshøyden i Første Bresjavatn fra 0,5 m til 0,3 m i forbindelse med nåværende konsesjon. Når bedriften ikke har hatt tilgang på reguleringen i Kvasstindvatn, har det vært krevende å overholde reguleringsgrensene. Det har derfor vært behov for, og NVE har gitt tillatelse til, å etablere en hevert i Kvasstindvatn, for å gjøre noe av magasinet tilgjengelig for settefiskproduksjon.

Inntaket i Kvasstindvatn er planlagt ved styrt boring inn i vannet fra kote 433 og ned til 431. Vannet ligger skjult inne i ei gryte uten særlig innsyn, og en regulering som omsøkt vil etter NVEs syn få liten estetisk betydning for omkringliggende landskap. På kote 433 ved Kvasstindelva vil det etableres en mindre driftsbygning/ventilhus for å styre slipp av vann. Slipp av vann skal gjøres helautomatisk og vil medføre begrenset menneskelig aktivitet i området. Bygget vil bli liggende nede ved elva, hvor

terrenget er noe senket og mindre synlig. Bygget, sammen med massedeponiet, vil likevel bli et synlig element på grunn av tiltaket er plassert et åpent fjellområde, uten særlig vegetasjon.

Med slipp av minstevannføring, driftsvann til Kvasstindelva, samt noe overløp ved flom, vil fossen noe nedstrøms i Kvasstindelva ivaretas i deler av året.

Sammenhengende naturområder med urørt preg

Regjeringen har utviklet INON (Inngrepsfrie naturområder i Norge) som verktøy i arealforvaltningen, men det skal fortsatt gjøres en vurdering av hvordan tiltak vil påvirke store sammenhengende naturområder med urørt preg. Dette er områder som i kraft av sin størrelse og relative urørthet har stor verdi. De er viktige leveområder for en del dyrearter, og de er viktige for mangfoldet av natur- og friluftsområder i Norge.

Kvasstindvatn og det planlagte tiltaket knyttet til uttak av vann, ligger i et område som kan karakteriseres som et større naturområde med urørt preg. NVE legger til grunn at den midlertidige løsningen med hevert fra Kvasstindvatn ikke er å anse som et inngrep som påvirker urørtheten for området vesentlig. Tillatelsen går ut i 2019, og når heverten fjernes vil området gå tilbake til naturtilstanden innen kort tid. Fra Tredje Bresjavatn og innover dalen forekommer det ingen større tekniske inngrep. Området benyttes til ulike friluftsformål og er viktig for reindrift.

Ved Kvasstindvatn vil inngrepet framstå som punktinngrep og etter NVEs vurdering, og i liten grad påvirke opplevelsen av urørthet i området. Tiltaket blir liggende i en dal ned ved Kvasstindelva, og vil ikke bli synlig over store avstander. Det er viktig at et evt. tiltak gjennomføres skånsomt og på en slik måte at det minimerer ulempene for allmenne interesser i området. Det vil etter NVEs syn være av stor betydning at Lødingen Fisk AS tilbakefører og rydder opp så langt det lar seg gjøre.

Reindrift

Bresjavassdraget ligger i den vestre delen av Kanstad/Vestre Hinnøy reinbeitedistrikt. Distriktet består av fire enheter med til sammen ca. 1200 dyr. I følge Kilden benyttes områder noe sør-øst for Kvasstindvatn til sommerbeite. Områdene fra Kvasstindvatn og ned mot sjøen benyttes til vinterbeite. Det er i forbindelse med tidligere behandling, og i nåværende søknad opplyst om at områdene også brukes på våren og til kalving. Det går et flyttleie på sørsiden av Kvasstindvatn, som trolig krysser i de områder hvor ventilhus/driftsbygning er tenkt plassert.

Søker har vurdert at tiltaket i liten grad vil komme i konflikt med eksisterende reindrift i området. Uttaket er planlagt som et helautomatisk system som ikke skal ha behov for tilstedeværelse ved normal drift. Det vil derfor ikke bli økt menneskelig aktivitet i området. I anleggsfasen vil det være noe mer ferdsel og økt aktivitet i området. Tiltaket skal gjennomføres uten etablering av vei, og vil derfor være et begrenset inngrep. Det har i forbindelse med tidligere søknad om kraftverk, vært dialog med reindriftsnæringen om avbøtende tiltak for å redusere ulempene. Det viktigste tiltaket vil være å legge anleggsperioden til en tid på året hvor rein ikke benytter området. Perioden juli til september er vurdert som mest aktuell.

Kvasstindvatn vil være mest nedtappet på sen vinteren, før snøsmeltingen setter i gang. Stor senkning av vannstanden kan medføre noe mer usikker is. Det vil også kunne bli noe økt råkdannelse i Bresjavatnene ved stor tapping fra Kvasstindvatn. Rein som trekker ut på isen vil da være i økt fare for å gå gjennom. Dersom ustabile isforhold skulle vise seg å bli et problem, kan tiltakshaver gjennomføre egnede tiltak (oppsetting av gjerde mv.) for å redusere ulempene.

NVE mener det viktigste tiltaket for å redusere konflikter og ulemper ved en evt. konsesjon er at arbeidet gjennomføres i samarbeid med reindriftsnæringen. I anleggsperioden vil rein holde seg unna og ikke benytte området. I driftsfasen vil anlegget trolig ha liten påvirkning på reinens bruk.

Kulturminner

Hustad, Hustadstranda og Halsen på begge sider av Bresjaosen er gamle historiske gårder med bosetning langt tilbake i tid. Innenfor nedbørsfeltet er det imidlertid ikke kjente automatisk fredete eller verneverdige kulturminner, men ifølge Nordland fylkeskommune er det sannsynlig at slike kan finnes. Mulige kulturminner i området er undersøkt i forbindelse med tidligere konsesjonssøknad, uten at slike ble funnet.

Det nå omsøkte tiltaket er svært begrenset i areal og ligger i et terreng hvor det er mindre sannsynlig at kulturminner forekommer. NVE vurderer påvirkning på kulturminner til å ikke ha betydning for konsesjonsspørsmålet.

Vanntemperatur, isforhold og lokalklima

I normale år er alle vann, elver og bekker i området islagt vinterstid. Ved tapping av Kvasstindvatn vil temperaturen i Kvasstindelva øke. Økt temperatur kan føre til reduserte isforhold i Tredje Bresjavatn, men også nedstrøms.

I følge søknaden vil det kunne dannes åpen råk ved inntaket i Kvasstindvatn ved stor nedtapping. Dette vil i hovedsak kunne forekomme på senvinteren, når tilsiget har vært redusert over en lengre periode. Nedtapping ned mot LRV vil ifølge det hydrologiske grunnlaget i søknaden forekomme sjelden.

En regulering på 11 meter vil kunne føre til noe mer usikker is langs strandsonen av Kvasstindvatn. Det vil kun være i særlig tørre år at Kvasstindvatn vil bli tappet ned mot LRV. I normale år vil nedtappingen være mindre, og isforholdene vil bli påvirket i mindre grad.

NVE vurderer at tiltaket vil kunne ha noe konsekvenser for isforholdene i området. Sammenlignet med tidligere konsesjonsgitte tiltak vil det være små eller ingen endringer sammenlignet med omsøkte tiltak.

Flom, ras og skred

På grunn av bratte dalsider er store deler av Bresjavassdraget registrert som aktsomhetsområder for snøskred og steinsprang. Det planlagte tiltaket ved Kvasstindvatn og inntaket i Første Bresjavatn, blir ifølge søknaden liggende utenfor aktsomhetsområder for snøskred og steinsprang.

Det er beregnet at en middelflom og 10-årsflom i Første Bresjavatn er på henholdsvis ca. 17 og 23 m³/s. For Kvasstindvatn er de samme verdiene ca. 2 og 3 m³/s. En økt regulering av Kvasstindvatn, vil kunne redusere flommene i denne delen av vassdraget, avhengig av vannstanden. Fullt magasin vil gi liten eller ingen effekt, mens et helt nedtappet magasin vil kunne holde tilbake hele flommen. Flommen i Første Bresjavatn vil da kunne reduseres med opptil 15 %. Redusert flomvannføring vil kunne redusere erosjon i og langs vassdraget noe.

I Kvasstindvatn er det ikke ventet at reguleringen vil føre til økt skred eller ras i strandsonen. Store deler av strandsonen er bart fjell, som i liten grad vil bli påvirket. I Første Bresjavatn er reguleringen liten, og benyttet over noe tid. Det antas derfor at en reguleringssone er etablert.

NVE ser at tiltaket vil kunne ha en viss dempende effekt på flomforholdene i vassdraget, men at effekten vil være tilfeldig og svært avhengig av vannstanden i Kvasstindvatn på flomtidspunktet. Det legges derfor mindre vekt på dette i våre vurderinger.

Samfunnsmessige fordeler

Det omsøkte tiltaket vil sikre vanntilgangen til settefiskproduksjon, og muliggjøre en evt. utvidelse av produksjonen i anlegget. Dette vil bidra til nye arbeidsplasser både i bygge- og driftsfasen. Tilgangen på reguleringen i Kvasstindvatn vil føre til mer stabil vannstand i Første Bresjavatn og reduserte ulemper for hytteeiere i området.

Oppsummering

De største konfliktene forbundet med omsøkte tiltak er reguleringen av Kvasstindvatn og reduksjon i urørt preg i områdene rundt. Sammenlignet med tidligere gitte konsesjon til Kvasstind kraftverk, vil det nå omsøkte tiltaket redusere ulempene noe ved at det slippes driftsvann og minstevannføring til Kvasstindelva.

NVE legger vekt på at tiltaket vil gi positive ringvirkninger lokalt i form av næringsutvikling, samt å sikre vanntilgangen til produksjon av settefisk og arbeidsplasser på anlegget. En evt. utvidelse av anlegget vil også kunne bidra til flere lokale arbeidsplasser. Regulering av Kvasstindvatn vil sikre mer stabil vannstand i Første Bresjavatn, hvor konfliktene tidligere har vært store.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Lødingen Fisk AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til regulering og uttak av vann fra Kvasstindvatn og Første Bresjavatn til produksjon av settefisk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggsaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet som er uttak av vann til settefiskproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Reguleringsgrenser og vannslipp

Regulering

Det søkes om å regulere Kvasstindvatn med inntil 11 meter fra normalvannstand på kote 444 og ned til kote 433 moh. og Første Bresjavatn med 0,30 meter fra kote 16,9 ned til kote 16,6.

Nordland Fylkeskommune har bedt NVE vurdere å redusere reguleringshøyden i Kvasstindvatn i forbindelse med søknaden. Lødingen Fisk AS har i sin kommentar til høringsuttalelsen vist til at nedtappingen som omsøkt har begrensede effekter på naturmangfold. Når det gjelder landskapsopplevelsen så viser bedriften til at nedtappingen i hovedsak vil forekomme på vinterstid, når Kvasstindvatn er isdekket. Dette vil derfor redusere ulempene. Bedriften viser også til at en nedtapping på inntil 11 meter vil unyttes svært sjelden, men at det er behov for regulering som omsøkt i ekstreme tørrår. I normale og fuktige år vil det kun være begrenset tapping av Kvasstindvatn.

NVE har tidligere gitt konsesjon til en regulering på 11 meter av Kvasstindvatn til kraft- og settefiskproduksjon. I konsesjonen ble det anført at det er behovet til settefiskanlegget som skal være styrende for tappingen av Kvasstindvatn. Vi kan derfor ikke se at forholdene knyttet til reguleringen og behovet for vann er endret i forhold til tidligere konsesjon.

Regulering av Kvasstindvatn tillates med inntil 11 meter fra normalvannstand på kote 444 og ned til kote 433 moh. Dette tilsvarer ifølge søknaden et magasin på 7,9 mill. m³. Regulering av Første Bresjavatn tillates med 0,30 meter fra normalvannstand på kote 16,9 ned til kote 16,6. Reguleringen skal ikke endres fra dagens praksis. Reguleringen gir et magasin på 0,38 mill. m³.

Det skal settes opp merker som viser høyeste og laveste regulerte vannstand, og informasjonsskilt som informerer om vilkårene for reguleringene. Skiltene skal plasseres godt synlig for allmennheten. Utforming av skilt og merking inngår som en del av NVE sin oppfølging etter post 4 i vilkårene.

Minstevannføring

Følgende data for vannføring og uttak av vann er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring fra Kvasstindvatn:

Middelvannføring	l/s	350
Alminnelig lavvannføring	l/s	32
5-persentil sommer	l/s	64
5-persentil vinter	l/s	29
Maksimalt uttak	l/s	91
Maksimalt uttak i % av middelvannføring	%	257

I følge søknaden er det foreslått å slippe en minstevannføring på 30 l/s gjennom hele året fra Kvasstindvatn. Det planlegges å slippe minstevannføringen fra utløpet av tunnelen inn i Kvasstindvatn. Dette medfører at 200 m av Kvasstindelva, fra naturlig utløp og ned til utløp av tunnel i perioder vil bli tørrlagt. I Første Bresjavatn er det i dag krav om slipp av minstevannføring på 150 l/s

om sommeren (1. mai til 30. september) og 100 l/s om vinteren (1. oktober til 30. april). Dette søkes ikke endret.

Det har ikke kommet merknader knyttet til størrelsen på omsøkte minstevannføring.

Ut i fra dette fastsetter NVE en minstevannføring fra Kvasstindvatn på 30 l/s gjennom hele året. Slipp av minstevannføring skal skje fra utløpet av tunnel inn i Kvasstindvatn. Fra Første Bresjavatn fastsetter vi en minstevannføring på 150 l/s om sommeren (1. mai til 30. september) og 100 l/s om vinteren (1. oktober til 30. april).

Det skal etableres måleanordning for registrering av minstevannføring både ved Kvasstindvatn og Første Bresjavatn. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

Vannuttak

Vannuttaket skal avgrenses til maksimalt 55 m³/min (ca. 917 l/s) fra Første Bresjavatn. Tiltakshaver har ansvaret for å tilpasse vannuttaket og produksjonen slik at vannressursen forvaltes på en bærekraftig måte.

Det skal installeres vannmålere og vannuttaket skal loggføres kontinuerlig. Dette gjelder både for uttaket i Kvasstindvatn og Første Bresjavatn. Dataene må kunne fremvises NVE på forespørsel.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell søker å oppsummere føringer og krav som ligger til grunn for konsesjonen. Det kan likevel forekomme at det er gitt føringer andre steder i dokumentet som ikke har kommet med i tabellen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	Inntak skal etableres ved styrt boring fra kote 433 og inn til 431 i Kvasstindvatn i henhold til søknaden. Det foreligger to aktuelle områder for påhugg. Endelig område kan avklares i forbindelse med detaljplan.
--------	---

	Inntak og anordning for slipp av minstevannføring fra Første Bresjavatn er tidligere godkjent av NVE, og det er ikke søkt om endringer knyttet til dette. Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring fra Kvasstindvatn skal godkjennes av NVE.
Vannvei	Vannvei skal legges i tunnel fra kote 431 i Kvasstindvatn til kote 433 med utløp til Kvasstindelva. Ved Første Bresjavatn skal eksisterende vannvei benyttes.
Største vannuttak	Søknaden oppgir 55 m³/min fra Første Bresjavatn. Det er også planlagt å ta ut inntil 55 m³/min fra Kvasstindvatn, som slippes til Kvasstindelva.
Vei	Det er ikke skissert behov for vei i forbindelse med det omsøkte tiltaket. Utstyr til boring av tunnel inn i Kvasstindvatn skal fraktes inn til tiltaksområdet ved bruk av helikopter.
Avbøtende tiltak	For å hindre at ål suges inn i inntaket til settefiskanlegget skal det etableres ålegitter på inntaket i Første Bresjavatn med lysåpning på maksimalt 0,9 cm
Annet	Anleggsarbeid skal gjennomføres med henblikk på å unngå skadelig partikkelavrenning til elva. Anleggsarbeidene skal gjennomføres i samarbeid med reindriftsnæringen, for å redusere påvirkningen på rein i størst mulig grad.

Det er angitt i tabellen hvorvidt det kan gjøres justeringer i forbindelse med detaljplanleggingen. Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen og Sametinget for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

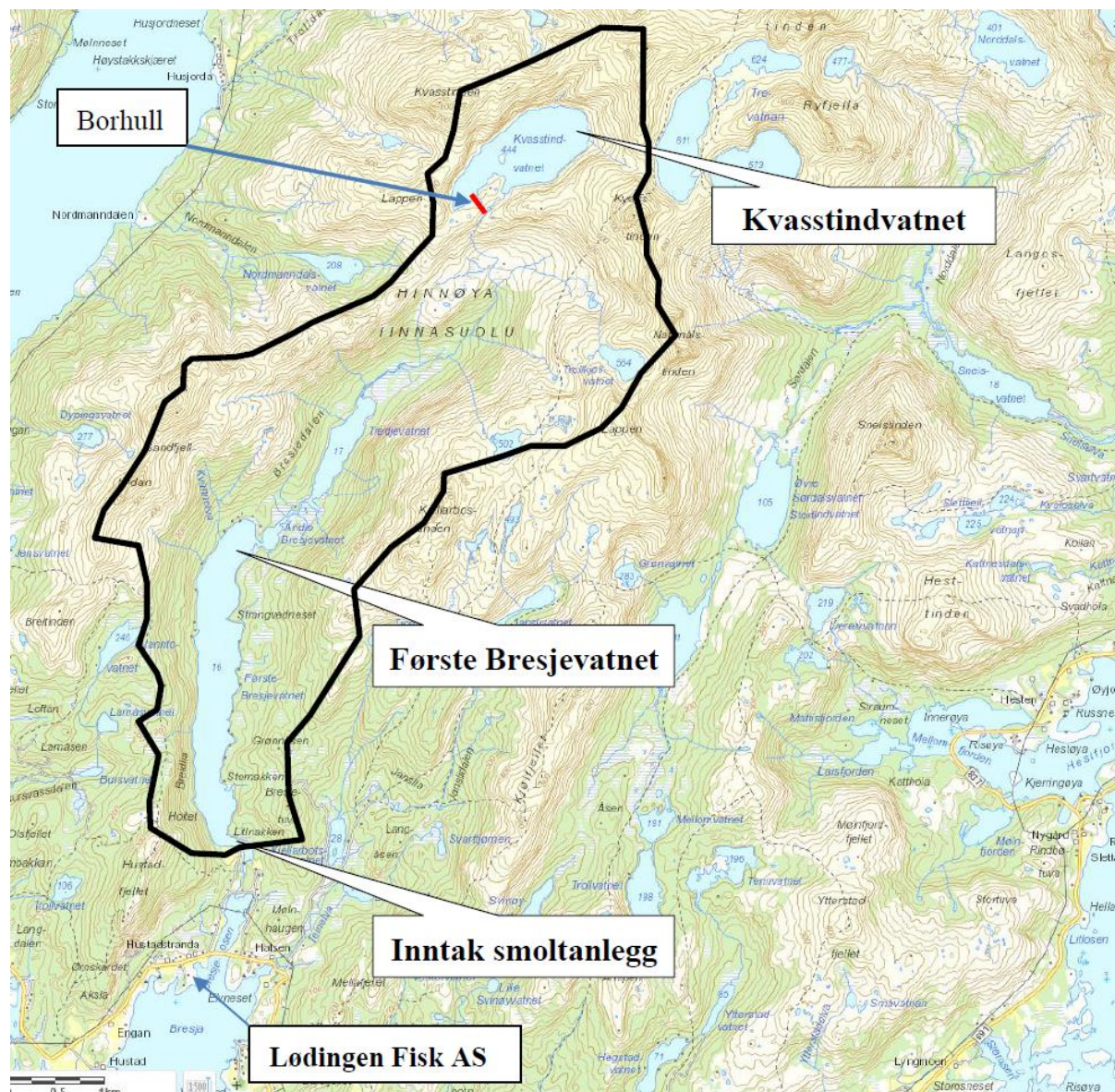
Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Øvrige forhold

Det foreligger ifølge søknaden intensjonsavtale mellom Lødingen Fisk og grunneierne Gunnar Ellingsen og Statskog SF om nødvendige rettigheter til vannuttak.

Vedlegg

Vedlegg 1: Oversiktskart

Vedlegg 2: Detaljkart planlagte tiltak i Kvasstindvatn

